

תוכן עניינים

1	חלק א': כללי
1	שער א': עקרונות יסוד
1	פרק א': מבוא
3	פרק ב': הזכות לחינוך
5	פרק ג': זכות וחובה לחינוך
7	פרק ד': הזכות לשוויון
9	פרק ה': הזכות לשוויון בחינוך
11	פרק ו': הזכות לשוויון בחינוך - כזכות חוקתית
13	פרק ז': תכנית הליבה בדיני החינוך בישראל
1	1. תכנית הליבה בדיני החינוך בישראל והחלתה כדרישת חובה
13	במוסדות החינוך השונים
15	2. הזיקה בין תכנית הליבה למימון הממשלתי
15	3. עיקרון השוויון בחלוקת כספי מדינה
17	4. בין הפליה פסולה למעבר הדרגתי למדיניות שוויונית
19	פרק ח': מקצועות "ליבה" - החובה להנהגת לימוד
19	1. מהותה של תכנית הליבה
19	2. תכנית יסוד בחינוך - כללי
21	שער ב': מוסדות החינוך - כללי
	פרק א': סוגי מוסדות במערכת החינוך בישראל, הפיקוח עליהם, ומימונם בכספי ציבור
21	פרק ב': מימון חינוך חובה חנם במוסד מוכר שאינו רשמי
23	פרק ג': תמיכה במוסדות חינוך לא רשמיים
25	שער ג': מוסדות החינוך בתקופת הקורונה - דין והלכה
27	פסוקה
27	פרק א': תקנות סמכויות מיוחדות - רשימת חוקים
29	פרק ב': הלכה פסוקה
29	1. מדיניות בנושא ההתמודדות עם הקורונה
29	2. שירותי הסעות לתלמידים
30	3. הגבלת פעילות מוסדות חינוך ב"אזורים אדומים"
31	4. הנגשה לביצוע בדיקות קורונה
32	5. הטלת סגר על שכונת רמות בירושלים
	חלק ב': חוק לימוד חובה, התש"ט-1949 ותקנות - הדין, דברי הסבר ותמציות הלכה פסוקה
33	שער א': חוק לימוד חובה, התש"ט-1949 ותקנות

פרק א': הדין - רשימת חוקים	33
פרק ב': מבוא	35
פרק ג': מוסדות רשמיים ומוסדות לא רשמיים - מהות ותקצוב	37
1. מוסדות החינוך - כללי	37
2. מוסדות חינוך מוכרים שאינם רשמיים	37
3. מוסד רשמי אחר - פרטי	37
4. בתי-ספר שאינם רשמיים - הקמה ופיקוח	38
5. מדיניות משרד החינוך - מוסדות רשמיים	38
6. החלת המדיניות במוסדות חינוך רשמיים	40
7. החלת המדיניות במוסדות חינוך מוכרים לא-רשמיים	40
פרק ד': מוסדות פטור	43
1. כללי	43
2. תקצוב המוסד הפטור	44
פרק ה': לימוד חובה ודרכי אכיפתו	47
שער ב': חוק לימוד חובה, התש"ט-1949 - סעיפי החוק - דברי הסבר ותמצית הלכה	51
פרק א': פירושים - סעיפים 1-1א לחוק	51
1. הדין	51
2. זכות לחינוך חובה חנים במוסדות חינוך רשמיים - מזרח ירושלים	52
3. תלמידים מעולי אתיופיה שאינם משובצים למסגרת חינוך	53
4. הסעות - תשלום תוספת התייקרות	53
5. חוקיות החלטה לסגור בתי-ספר	54
6. הפסקת ניהול צהרון	54
7. היקף החובה המוטלת על הורי תלמידים לממן את צורכי הלימודים של התלמידים במערכת חינוך המושתתת על תפיסת לימוד חובה חנים	54
8. חבות בתשלום שכר לימוד	55
9. תשלום שכר הלימוד המתחייב ממעמדו של התובע כבית-ספר מוכר שאינו רשמי	55
10. תביעה כספית - תקצוב מוסדות	56
11. האם מוסד חינוך "לא רשמי מוכר" זכאי לגבות מהורי תלמידים הלומדים בין כתליו דמי הרשמה ושכר לימוד, או שמא הזכות לחינוך חובה חנים מונעת ממנו זאת	56
12. התנהגות מפלה כלפי עולי אתיופיה	56
13. פעילות בית-ספר - השפעתו על הסביבה	57
פרק ב': לימוד חובה - סעיפים 2 עד 5 לחוק	59
1. לימוד חובה לילדים ולנערים 1 חניכות כלימוד חובה - סעיפים 2-2א לחוק	59

1.1	הדין.....	59
1.2	החלת החוק על גילאי 3 ו-4 במוסד מוכר	59
1.3	קציני ביקור סדיר - תקנים	60
1.4	סמכות ראש עיר - השבתת לימודים	60
1.5	החובה לספק שירותי חינוך ב"כפרים לא מוכרים"	60
2.	חובת רישום וסמכויות השר בעניין הרישום - סעיפים 3-3א לחוק	61
2.1	הדין.....	61
2.2	רישום ו/או ביטול הרישום למוסד חינוך במקרים של הורים גרושים או פרודים	62
2.3	תחולת הוראות חוק לימוד חובה חינוך - גן טרום חובה	63
2.4	השתתפות במסיבת חנוכה- חלק בלתי-נפרד מהפעילות החינוכית שהמשיבים מחוייבים לקיים עבור כל ילדי הגן	63
2.5	שיבוץ בגן ילדים - חוסר סמכות	64
2.6	האם היתה חובה על הקיבוץ לקבל את בנם של התובעים לגן הילדים?	64
3.	חובת לימוד סביר - סעיף 4 לחוק	64
3.1	הדין.....	64
3.2	תשלום אגרת חינוך - הורים גרושים	65
3.3	התנאים לקבלת תקצוב ציבורי	66
3.4	אי-מילוי חובת ביקור סדיר	66
3.5	ביטול כתב האישום בשל הגנה מן הצדק - אי-קיום חובת לימוד סדיר	67
3.6	אי-ביקור הקטינה במוסד חינוכי מוכר באופן סדיר	67
4.	פטור - סעיף 5 לחוק	68
	פרק ג': לימוד חינוך - סעיפים 6 עד 8 לחוק	69
1.	זכות חינוך חינוך - סעיף 6 לחוק	69
1.1	הדין.....	69
1.2	תשלומי הורים	70
1.3	חוקיות גבייתם של תשלומים בגין שאלוני בחינות הבגרות ...	70
1.4	השתתפות בהוצאות יום לימוד ארוך בגני הילדים של רשת ..	70
1.5	רישומם של תלמיד בבית-ספר שמחוץ לאזור מגוריו - יש להוכיח נסיבות מיוחדות המצדיקות העברה	71
1.6	טענה לתשלומי בית-ספר בניגוד לדין	71
1.7	תשלומים - מוסד חינוך מוכר בלתי רשמי	72
1.8	חוקיות גביית שכר לימוד, דמי פיתוח ושירותים על-ידי בית-הספר	72
1.9	החובה לספק מסגרת חינוכית	73
1.10	גביית תשלומים מהאפוטרופסים של התלמיד	73

73	2. ייעוד כספי תשלומים - סעיף 6א לחוק
73	2.1 הדין
74	2.2 חובת הביטוח
74	2.3 גביית תשלומי הורים
75	2.4 גביית תשלומי חובה - הסתלקות מבקשה לתביעה ייצוגית ...
75	2.5 החובה לפעול לשם עריכת ביטוח תאונות אישיות לתלמידים
76	2.6 תשלומי אגרות חינוך - הורים גרושים
76	2.7 תשלום עבר התייקרות בשירות הסעות
76	2.8 אי-תשלום אגרת חינוך
77	2.9 ביטוח תאונות אישיות
77	2.10 פוליסת ביטוח תאונות אישיות לתלמידים
78	2.11 חובתה של הנתבעת לביטוח התלמידים
78	2.12 תשלום אגרות חינוך - התנגדות
78	2.13 חובת הרשות המקומית על עריכת ביטוח בנוגע לכל תלמיד, בכל גיל המקנה זכאות לחינוך חינם
79	2.14 חובת ביטוח - צלקות אסתטיות
79	2.15 מי נושא באחריות לנזקי התובע בעקבות התאונה נשוא התובענה
80	2.16 האם מוטלת על רשות חינוך מקומית חובה לבטח את מי שזכאי לחינוך חינם על-פי חוק לימוד חובה, התשי"ט-1949, מפני כל נזק שייגרם לו במהלך תקופת לימודיו, לרבות נזק שנגרם עקב תאונת דרכים
81	2.17 רכישת תלבושת אחידה
81	3. אחריות למתן חינוך חובה חינם - סעיף 7 לחוק
81	3.1 הדין
81	3.2 התקציב אשר לו זכאית העמותה
82	3.3 מימון תחבורה לבית-הספר
83	3.4 אחריות הרשות הציבורית להעברת תלמיד עקב תנאי מצוקה חברתית בבית-הספר
83	3.5 סכסוך כספי בין שתי מועצות מקומיות בדבר תשלומי השתתפות בגין תלמידי חוץ
83	3.6 תקצוב - אימוץ מרכיבי מערכת החינוך הממלכתית
83	3.7 תשלומי הורים לילדים בגן חובה
84	3.8 הבטיחות במוסדות חינוך
85	3.9 קיצוץ בתקציב החינוך
85	3.10 אי-חוקיות חיובם של הורים לשלם לבית-הספר
86	3.11 השבת כספים - עשיית עושר ולא במשפט
86	3.12 תשלום אגרת לימודי חוץ

3.13	החלטת המועצה שלא לפתוח ולהפעיל גני ילדים בשנת
86	הלימודים הקרובה
3.14	זכאות לתקצוב
87	3.15 אגרת תלמידי חוץ - זרם חב"ד
87	4. תשלומים בעבור תלמידים הלומדים ברשות מקומית אחרת - סעיף
88	7א לחוק
88	5. ארנונה - סעיף 8 לחוק
91	פרק ד': זכות הורים לבחור בזרם מוכר - סעיף 10 לחוק
93	פרק ה': הוראות כלליות - סעיפים 10א עד 13 לחוק
93	1. הדין
94	2. אי-אספקת הסעה למוסד חינוכי
95	פרק ו': ביצוע - סעיפים 14 עד 16 לחוק
97	פרק ז': חוק חינוך חובה - תמציות הלכה
97	1. חובת הרשות המקומית לערוך ביטוח תאונות אישיות לתלמידים
97	הלומדים במוסד חינוך שאינו רשמי
97	2. אי-שליחת הקטינה למסגרת חינוכית כדין
99	3. חובת הלימודים - תתקיים במסגרת בית-ספר; החריג לו - קבלת
99	פטור ויציאה ללימודים עצמאיים
99	4. פטור מחוק לימוד חובה לשם חינוך ביתי
101	5. האחריות לקיום חוק לימוד חובה והביקור הסדיר
101	6. הזכות לחינוך ואף כל הזכויות הנגזרות מכך, חלות במידה שווה על
101	תלמידי כלל מוסדות החינוך, לרבות תלמידי החינוך המיוחד בעלי
101	הצרכים המיוחדים
102	7. הגדרת מוסד מתאים
102	8. כי כל עוד לא ניתן פטור מחוק לימוד חובה, חייבים ההורים בקיום
103	הוראות החוק
103	9. חובה על הרשות המקומית לבטח את התלמיד בביטוח תאונות
104	אישיות
104	10. שאלת תחולת חוק לימוד חובה, התשי"ט-1949
104	11. בעניינו מספר שיקולים מצדיקים את החלת דוקטרינת הבטלות
104	היחסית, ובראשם שניים: ראשית, ביטול הצו יגרום לנזק רחב היקף
104	ובלתי-צפוי לתקציבים של משרד החינוך והרשויות עבור שנת לימוד
104	שהסתיימה, שכן משמעות הדבר היא השמטת הבסיס החוקי לחלוקתם
104	תוך פגיעה בצדדים שלישיים רבים. שנית, חומרתו של הפגם שנפל בצו,
104	בשל היעדר היוועצות בוועדה פחותה, במידת מה, בשל קיום הדיון
105	בוועדה, גם אם בדיעבד

12. אני סבור כי ההחלטה בבקשת ההעברה השניה ובכלל זה הקביעה כי העתקת מקום המגורים שנטענה על-ידי העותרים הינה פיקטיבית, התקבלה על-ידי המועצה ללא תשתית עובדתית מספיקה התומכת בקביעה זו, וללא מתן משקל לטובת התלמיד כמתחייב מהוראות תקנה 7 לתקנות ההעברה. למעשה ניתן לקבוע כי השיקול המרכזי וייתכן שאף היחידי שנשקל על-ידי המועצה היה רצונה שלא לסטות בכל מקרה ממדיניותה המוצהרת בכל הנוגע לאזורי הרישום, ומקביעות קודמות שנקבעו על ידה ביחס לעותרים.....	106
13. לצורך קידום "נוער מנותק" אשר נשר ממערכת החינוך על כל גווניה, הוקמה תכנית היל"ה, שמטרתה, על פי החלטת הממשלה האמורה, להחיל את חוק לימוד חובה על בני נוער אלה.....	106
14. אין מקום לחייב את הנתבעים בדרישה זו עבור תשלום שלא הוכח כי אושר על-ידי המפקח המחוזי, כנדרש וכמתחייב בהתאם להוראות חוזר המנכ"ל.....	106
15. באשר להיעדר מסמכי תלמיד - איני מקבלת את טענת הנתבעת ולפיה בגין השנים תשע"ד ו- תשע"ו יש לבצע קיזוז כולל של כלל התשלומים להם זכאית הנתבעת. ראשית, מדובר בדרישה לקיזוז גורף שאין לה כל הגיון, שכן אין מחלוקת שהמוסד פעל בשנים אלו ולמדו בו תלמידי הנתבעת; שנית, מומחה הנתבעת בחן בעצמו את מספר התלמידים שלמדו במוסד הנתבעת בכל שנה וכמה מהם הם תלמידי הנתבעת. עוד הבהיר מומחה בית-המשפט, כי את הלקויות של התלמידים למד ממסמכים אחרים וגם כאשר בשנת תשמ"ו היו לקויות נוספות, לקח המומחה בחשבון את הלקויות משנים קודמות ומחמת זהירות לא הוסיף מעבר לכך. נוכח האמור, טענות הנתבעת בעניין הקיזוז שיש לבצע בגין רכיב זה נדחות.....	106
16. סעיף 4 לחוק לימוד חובה קובע סנקציה פלילית על כל אחד מההורים אם ילדו לא לומד באופן סדיר במוסד לימודי מוסדר.....	107
חלק ג': חוק חינוך ממלכתי, התשי"ג-1953 ותקנות - דין, דברי הסבר והלכה פסוקה	109
שער א': כללי	109
פרק א': מבוא	109
פרק ב': רשימת חוקים	111
שער ב': חוק חינוך ממלכתי, התשי"ג-1953 - מהות ויישום	113
פרק א': אופן השתתפות המדינה בתקציב המוסדות המוכרים	113
1. כללי.....	113
2. שוויון הזדמנויות וכללי הצדק הטבעי.....	114
3. שינוי מדיניות.....	116

117.....	4. פרשנות התקנות
119.....	5. פגיעה בזכות לחינוך והיעדר סבירות
120.....	6. מימון החינוך במשפט העברי
	פרק ב': חוק חינוך ממלכתי, התשי"ג-1953 - דברי הסבר ותמצית
123.....	הלכה
123.....	1. מטרותיו של החינוך הממלכתי - סעיף 2 לחוק
123.....	1.1 כללי
125.....	1.2 מקום לימודו של ילד במוסד חינוך
125.....	1.3 שיקול-הדעת בשיבוץ ילדים במסגרות חינוכיות
126.....	1.4 פטור מלימודי "ליבה" למוסדות חינוך חרדיים
126.....	1.5 האיסור על הפליה בחינוך
127.....	1.6 קביעת "תכניות השלמה"
127.....	1.7 חוק ארוחה יומית - היעדר עילה לקיום דיון נוסף
	1.8 הפסקה או הפחתה משמעותית בתקצוב למוסדות אשר אינם מקיימים תכנית ליבה
128.....	1.9 הוצאות יום לימודים ארוך
128.....	1.10 פגיעה בחופש העיסוק
	1.11 התנהגות חלק מקרב הצבור החרדי בימי זכרון - אב שכול
129.....	1.12 חבישת כיסוי ראש
129.....	1.13 סמכות רשות השידור
130.....	1.14 העברת תלמידים מסגרת
130.....	1.15 פסיקת גמול ושכר-טרח
	1.16 החובה לקיים ולממן מוסדות חינוך רשמיים לתלמידים המתגוררים בתחום שיפוטה של הרשות המקומית
131.....	1.17 שעות תל"ן
131.....	1.18 ניהול בית-ספר
132.....	1.19 תשלום אגרת חוץ
132.....	1.20 בקשה להפעלת בית-ספר
132.....	1.21 תהליכי קבלה ומיון
133.....	1.22 שיבוץ לגני ילדים
133.....	1.23 גובה שכר לימוד הניתן לגביה
134.....	1.24 רשיונות להפעלת גן ילדים
134.....	1.25 הגשת בקשה לפתיחת גן ילדים באיחור רב
134.....	1.26 טענה למכרז שאינו כדין להפעלת בית-ספר
135.....	1.27 האוטונומיה של ההורים לקבוע את אופי חינוך ילדיהם
135.....	1.28 אי-חידוש רישיון הפעלת בית-ספר
136.....	1.29 סגירת בית-ספר שפעל ללא רישיון
136.....	1.30 הסכם שכירות - כיתת לימוד

1.31	החלטת המנהל הכללי שלא לתת רישיון לבית-הספר	137
1.32	שיפוץ והעברת בית-ספר - חוקיות ההחלטה	137
1.33	החלטת ראש המועצה על סגירת גנים	137
1.34	שיבוץ תלמידה בגן ילדים	138
1.35	יצירת מסגרת חינוך	138
1.36	נטל ההוכחה לשכנוע בקיומו של טעם המצדיק שלא לקיים את זכות חופש המידע	139
1.37	גובה שכר לימוד	139
1.38	אכיפת הסכם שכירות - עמותת עדי יהודה	139
1.39	האחריות למימון פעילות ביה"ס	140
1.40	בחירת זרם החינוך לילדים	140
1.41	כיצד יש לסווג, לצרכי תשלום אגרה, את התביעה דנן - חוק חינוך חינוס לילדים חולים, התשס"א-2001	141
1.42	התחמקות מתשלום חוב	141
1.43	החלטת ראש המועצה על סגירת הגנים והעברת התלמידים לגני ילדים של שאין לו רישיון	142
1.44	תקצוב שעות	142
1.45	העברת בית-ספר מבנה	142
1.46	העברת תקציבים - שיהוי ניכר	143
1.47	קבלת תקציב למוסדות חינוך - סמכות בית-משפט	143
1.48	תמיכה תקציבית של המדינה במוסדות חינוך מוכרים שאינם רשמיים	144
1.49	תיקצוב מוסד חינוך מוכר שאינו רשמי	144
1.50	הנשיאה בעלויות הסעת המערערת לגן	144
1.51	תביעה לפיצויים בגין תאונה בזמן שהות בפנימייה	145
1.52	שתי תאונות - נזקי גוף - אחריות	145
1.53	סמכויותיו של בית-המשפט המנהלי - משמעות המונח "מוסד חינוך"	146
1.54	הרחקת תלמיד - פגמים בהחלטה	146
1.55	חוקיות הרחקת תלמיד מבית-הספר	146
1.56	הרחקה מבית-הספר	147
1.57	הרחקת תלמידים מבית-ספר	147
1.58	חוקיותו של הליך הרחקת תלמיד מבית-ספר	148
2	תכנית לימודים וקביעת ספרי לימוד - שבוע לימודים - מוסד משלב - סעיפים 4 עד 4ב לחוק	148
2.1	הדין	148
2.2	עמידה בתנאי מכרז	150
2.3	אישור ספר לימוד	150
3	תכנית נוספת - סעיף 8 לחוק	150

3.1	הדין.....	150
3.2	טענה לגביית תשלומי יתר - סעיף 8 לחוק חינוך ממלכתי.....	151
3.3	תשלומי הורים.....	151
3.4	בית-ספר - התנהלות כספית לקויה.....	151
3.5	גביית תשלומים שלא כדין.....	152
3.6	היקף החובה המוטלת על הורי תלמידים לממן את צורכי הלימודים של התלמידים במערכת חינוך המושתתת על תפיסת לימוד חובה חינם.....	152
3.7	גביית יתר עבור לימודים.....	153
4	תכנית לשם ניסוי - סעיף 9 לחוק.....	153
4.1	הדין.....	153
4.2	האם סירוב הקיבוץ נבע מאפליה או מתוך דאגה אמיתית לשלום הקטין?.....	153
5	מיזוג מוסדות חינוך - סעיף 10 לחוק.....	154
5.1	הדין.....	154
5.2	הסמכות למדיניות אינטגרציה.....	154
5.3	החלטת הרשויות להפעיל כיתת בית-ספר ממלכתי דתי בתוך מבנה בו פועל בית-ספר ממלכתי.....	154
5.4	סגירת בית-ספר.....	155
6	מוסדות חינוך מוכרים לא רשמיים - השתתפות רשות מקומית בתקציבי מוסדות חינוך מוכרים לא רשמיים - סעיפים 11-11א לחוק.....	155
6.1	הדין.....	155
6.2	העדפה מתקנת בחינוך - סעיף 11 לחוק חינוך ממלכתי - סמכות השר.....	156
6.3	תקצוב שעות "תמרוץ וטיפול" - סמכות השר.....	156
6.4	זכותה של התובעת לקבלת כספים מהנתבעת בהתאם לחוק החינוך.....	156
6.5	תקציבים נוספים - העדפה מתקנת.....	157
6.6	תמיכה במוסדות חינוך במדינת ישראל.....	157
6.7	קיצוץ כספים - סבירות.....	158
6.8	האם הופרה זכותם החוקתית לשוויון בחינוך של ילדי מזרח ירושלים באי-מתן חינוך רשמי חינם לכל דורש?.....	158
6.9	תקצוב המוסד הפטור.....	159
6.10	האם רשאית המועצה לממן הסעות לבתי-ספר?.....	159
6.11	מספר התלמידים בבית-הספר - השלכות פדגוגיות.....	159
6.12	חובת רשות מקומית להשתתף בתקציב גני ילדים מוכרים שאינם רשמיים המצויים בתחומה.....	160
6.13	חריגה מסמכות.....	160

6.14	האם העירייה משתתפת בתקציבי מוסדות החינוך הרשמיים בהקשר לרכיבי הוצאה מסויימים	161
6.15	הזכאות לקבלת מבנה להפעלת בית-ספר	161
6.16	שיקול-הדעת לחלוקת התקציב הנוסף למוסדות מוכרים שאינם רשמיים	161
6.17	מועד הזכאות לקבלת תקציב	161
6.18	כספי תקציבים	162
6.19	חובה על הרשות הציבורית לקיים פיקוח על רישום מלא ומוקפד של הזכות לשוויון ואיסור אפליה בקבלת תלמידים למוסדות חינוך בכלל ולמוסדות חינוך מוכרים שאינם רשמיים בפרט	162
6.20	קבלת דמי השתתפות/תיקצוב	163
6.21	גביה בגין חוב	163
6.22	האם ההתעשרות שלא כדין	163
6.23	אגרת לימודי חוץ	164
6.24	גביית שכר לימוד	164
6.25	הפסקת התמיכה התקציבית של המדינה בבית-ספר	164
6.26	נקיטת אמצעי ענישה נגד תלמיד בשל מחדל של הוריו	165
6.27	העברת תקציב למוסד חינוך מוכר שאינו רשמי	165
6.28	אי-העברת התקצוב	165
6.29	שירותי הסעה	165
6.30	אי-ידיעת הורה גרוש על ביטול רישום בתו לבית-הספר ורישומה לבית-ספר אחר	166
6.31	השתתפות בתקציב	166
6.32	קבלת כספי תקציב ממושרד החינוך	167
6.33	חוקיות גביית דמי רישום ושכר לימוד	167
6.34	רישום למוסד לימוד ונשיאה בשכר הלימוד	167
6.35	זכאותם של מוסדות חינוך מוכרים שאינם רשמיים בתקצוב מהמדינה	168
6.36	השתתפות משרד החינוך בתקצוב גן	168
6.37	האם התובעת זכאית לכספים על-פי דין	168
6.38	אחריות לתאונה בכפר נוער	168
7.	סמכויות המועצה לחינוך ממלכתי-דתי - סעיף 15 לחוק	169
7.1	הדין	169
7.2	שיקול-דעת הרשות	169
8.	רישום תלמידים - סעיף 20 לחוק	170
8.1	הדין	170
8.2	תקצוב הסעות - כלל "בית-הספר הקרוב ביותר" - רישום	170
8.3	קביעת אזורי רישום	171

8.4	קריטריונים לקביעת שיבוץ התלמיד לבית-הספר	171
8.5	מדיניות אזורי הרישום	171
8.6	סמכויות בנושא רישום תלמידים	172
8.7	כלל בית-הספר הקרוב ביותר	172
8.8	קביעת אזורי רישום	172
8.9	הגרלה במקרה של רישום יתר	173
8.10	העברת העותרת בית-ספר	173
8.11	הסמכות לשיבוץ התלמידים	174
8.12	רישום המבוסס על הישגים לימודיים	174
8.13	סירוב רישום לגן ילדים	175
8.14	רישום תלמיד בבית-ספר שלא באיזור מגוריו של התלמיד	175
8.15	שיבוץ לגן ילדים	175
8.16	בקשת העותרים לרישום בנם בבית-הספר	176
8.17	הסמכות לרישום תלמידים	176
8.18	השתתפות משרד החינוך בגין חינוכם של 65 ילדים	176
8.19	איסור הפליה	177
8.20	חובת זהירות מושגית של בית-הספר	177
8.21	גביית תשלומי הורים	177
8.22	תשלום כספים עבור ילדים - קבלת רישיון באיחור	178
9	תחולת החוק על מוסדות להכשרת מורים וגננות - סעיף 28 לחוק	178
9.1	הדין	178
9.2	הבטחה שלטונית	178
10	ביצוע ותקנות - סעיף 34 לחוק	178
10.1	הדין	178
10.2	חוקיות שינוי שם בית-ספר תיכון - סעיף 34 סמכות השר להתקין תקנות	179
10.3	סמכות ראש עיר לשנות שם בית-ספר	179
10.4	סגירת בית-ספר בחיפה	180
181	פרק ג': עובדי הוראה	
1	נוהל שכר	181
2	חוקיות הפחתת תקציב של גוף שהוציא הוצאה שהיא במהותה שלילת קיומה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית או ציון יום העצמאות כיום אבל	181
3	עריכת ביקורת שכר	181
4	זכות השימוע והטיעון בעניין העסקה	182
5	פסילת מורה	182
6	עובדי הוראה - העברה ממחוז למחוז	183

7.	זכאותה של התובעת לקבלת שכר בדומה לעובדים המועסקים במוסדות החינוך הרשמיים.....	183
8.	תנאי העסקה הנהוגים ברשות המקומית.....	183
9.	תשלום משכורת בהתאם למשכורת המשולמת לעובדי הוראה בחינוך הרשמי.....	184
10.	שימוע ופיטורין.....	184
11.	תנאי העבודה עליהם חלה "הלכת בוס".....	184
12.	מבחני מיצ"ב.....	185
13.	פיצויי הלנה.....	185
14.	השבה לתפקיד מנהלת בית-ספר.....	186
15.	תשלום זכויותיה של המנוחה.....	186
16.	החלטה על-פיטורי המבקש אינה מידתית ולוקה בחוסר סבירות קיצוני ובחוסר תום-לב.....	187
17.	פיטורין - סמכות פדגוגית.....	187
18.	מעמד בית-הספר ותנאי שכר.....	187
19.	השוואת תנאים.....	188
20.	האם נפלו פגמים במתכונת ובפרוצידורה בהן נעשו פיטורי התובע?.....	188
21.	מעמד המוסד.....	188
22.	הליכים חדשים - לבחירת מועמד לניהול בית-ספר.....	188
23.	תנאי שכר.....	189
24.	זכאות לתנאי ההעסקה הקבועים בחוקת העבודה.....	189
25.	אי-בחירה לתפקיד - סבירות החלטת הוועדה המייעצת.....	190
26.	האם התובע פוטר שלא כדין?.....	190
27.	תוקפו של מינוי.....	190
28.	חוקיות פיטוריו של מנהל בית-ספר.....	191
29.	פיטורי מורה לערבית - סבירות.....	191
30.	הזכות לתשלומים להם זכאים עובדי הוראה העובדים במשרד החינוך.....	191
31.	האם זכאי התובע לשכר עובדי הוראה?.....	192
32.	זכאות סייעות לשכר בחודש אוגוסט.....	192
33.	ביטול פיטורי מורה.....	192
34.	פיטורי מורה כדין.....	193
35.	זכאות לפדיון ימי מחלה.....	193
36.	מחיקה על-הסף - היעדר סמכות עניינית.....	193
37.	הענקת תנאי שכר שווים במוסדות.....	193
38.	יחסי עובד ומעביד - ביטול פיטורי עובדת הוראה.....	194
39.	זכאות להפרשי שכר וזכויות נוספות.....	194
40.	השוואת שכר סייעות למגזר הציבורי.....	194

41.	הפליה אסורה מחמת הורות	195
42.	פיטורים על רקע אפליה מוצא	195
43.	פיטורי צמצום תוך אפליה מחמת גיל	196
44.	זכויות גננת שהתפטרה	196
45.	תחולת הסכם קיבוצי	196
46.	זכאות התובעות לתנאי שכר של עובדות הוראה בחינוך הרשמי	197
47.	האם ההסכם הקיבוצי חל על הנתבעת מאחר שהיא "מוסד מוכר"?	197
48.	הזכאות להישאר באותו תפקיד	197
49.	עמידה בתנאי מכרז	198
50.	תנאי העבודה - זכאות לפיצויים	198
51.	תביעת הפרשי שכר	198
52.	"תוספת גמלת ניהול סגן"	198
53.	בטלות מינוי	199
54.	הפליה אסורה - הריון מחוץ לנישואין	199
55.	היעדר פגם במינוי מנהל בית-ספר	199
56.	אי-התערבות בשיקולים פדגוגיים	200
57.	מינוי מנהל בית-ספר - טענה לפגמים	200
58.	מינוי הנתבע - שיקולים פוליטיים	200
59.	מכרז פנימי למשרת מנהל חטיבת הביניים של בית-הספר	201
203.	פרק ד': חוק חינוך ממלכתי - תמציות הלכה פסוקה	
1.	תקצוב העסקת סייעות בגני ילדים על-ידי משרד החינוך והיא מופנית כנגד החלטת המשיבים להפסיק את התקצוב בעבור עבודת הסייעות בצהרונים במסגרת תכנית "ניצנים"	203
2.	הלכה פסוקה היא כי בית-משפט לא יידרש לעתירות נגד החלטות מינהליות שטרם גובשו באופן סופי ומחייב	203
3.	משקבע משרד החינוך כי בית הספר מוכר כמוכש"ר, אין למועצה המקומית שיקול-דעת עצמאי ונפרד	203
4.	מה טיבם של התשלומים נושא בקשת האישור והאם גבייתם אינה כדין?	204
5.	מימון הפעלתם של מוסדות החינוך אותם מפעילה התובעת	205
6.	האם לנוכח הפגמים שנפלו ברישום ילדי הגנים, משרד החינוך היה רשאי לגרוע מסכום תקצוב הגנים?	206
7.	האם נפל פגם בהחלטה, לפיה לא יוקם, בשלב זה, מוסד חינוך ממלכתי חרדי לבנות בעיר צפת?	207

8. האם קמה עילה להתערב בקביעת משרד החינוך לפיה בשנת הלימודים התשפ"א העותרת גבתה תשלומי הורים מעבר לסכומים המרביים המותרים לפי דין, ולפיכך עליה להשיב סכומים אלה להורים?.....	208
9. האם נמצא מקום להורות למשיבים לשנות ממדיניות הרישום של תלמידים למוסדות חינוך באופן קטגורי כפי שהתבקש, וככל שכן, האם יש להורות למשיבים או למי מהם לשאת בעלויות הסעת התלמידים לבתי הספר השונים?.....	209
10. ביטול הקריטריון המפלה בהסדר העירוני, המפלה באופן בולט בין בנים לבנות.....	210
11. שאלת תחולת חוזר תשלומי הורים גם על החינוך המיוחד בכלל ועל בית הספר הנדון בפרט.....	211
12. שאלת המיפוי הבין-יישובי.....	212
13. האם צלחה התובעת להוכיח כי האירוע אכן ארע כנטען על-ידה וכי הוא האחראי לקרע בלברום?.....	213
14. האם הנתבעים חבים בתשלום שכר הלימוד?.....	214
חלק ד': חוק חינוך מיוחד - חוק הסעה בטיחותית לילדים ולפעוטות עם מוגבלות, התשנ"ד-1994 חוק חינוך חנם לילדים חולים, התשס"א-2001 - דין, דברי הסבר ותמצית הלכה.....	215
שער א': חוק חינוך מיוחד - דברי הסבר ותמצית הלכה.....	215
פרק א': מבוא.....	215
פרק ב': היקף חובת המדינה לתקצב את ביצוע חוק חינוך מיוחד.....	217
פרק ג': חוק חינוך מיוחד - סעיפי החוק - דברי הסבר ותמצית הלכה.....	219
1. מטרתו של החוק - סעיף 2 - האם הפרה המדינה את חובתה לפי "חוק חינוך מיוחד"?.....	219
2. שילובם של ילדים בעלי צרכים מיוחדים בחינוך הרגיל.....	219
3. תקציב החינוך המיוחד.....	220
4. חובתה המדינה למתן חינוך מיוחד חנם לילדים שהושמו במוסדות החינוך הרגילים-סעיף 4 לחוק.....	220
5. הנושא באחריות לדאוג לחינוכם של גילאי 0-3 שנים.....	220
6. שיבוץ למוסד לימודי.....	221
7. סגירת בית-ספר לחינוך מיוחד.....	222
8. פגיעה בילדי החינוך המיוחד - הרשעה.....	222
9. שיפוי בגין הסעת קטינה למוסד החינוך.....	223
10. תשלום אגרת "תלמידי חוץ".....	223

11.	העברת מושבו של גן ילדים	223
12.	רמת תפקוד של תלמיד - סעיפים 3(א) ו-4(א) לחוק	224
13.	השמת קטין בכיתת חינוך מיוחד	224
14.	קשיים ולקויות אצל הקטין	224
15.	הפחתת תקציב השירותים הפרא-רפואיים	225
16.	חוזרי מנכ"ל משרדי החינוך והבריאות לעניין העסקת מטפלים ביצירה ובהבעה	225
17.	אופן חלוקת תקציב החינוך המיוחד - ועדת דורנר	226
18.	קריטריונים לקביעת עלותו של הסיעוד במקרים של נכות קשה	226
19.	השתתפות הוריהם של פעוטות בעלי מוגבלויות במימון השהות במעון השיקומי	227
20.	מימון שילובם במוסדות החינוך הרגילים של ילדים בעלי צרכים מיוחדים	227
21.	חובת המדינה לתת חינוך מיוחד חינוס	228
22.	התנאים לפסיקת הוצאות	228
23.	טיפול רפואיים ופרא-רפואיים - "סל שירותי הבריאות"	229
24.	פגיעה בחופש העיסוק	229
25.	ועדת השמה לקטין	229
26.	הוצאות לימודים אקסטרניים	230
27.	זכות למימון הסעה לבית-הספר	230
28.	הזיקה בין חוק החינוך המיוחד לבין חוק החינוך לילדים חולים - סעיף 1(א) לחוק	231
29.	האם הפרה המדינה את חובתה לפי "חוק חינוך מיוחד"?	231
30.	פתיחת שלושה גנים במסגרת החינוך המיוחד	232
30.	עיכוב ביצוע צו סגירה לבית-ספר	232
31.	סבירות החלטה להעביר תשעה גני חינוך מיוחד בעיר, לכיתות המצויות במבני בתי-ספר יסודיים ממלכתיים בעיר	232
32.	הוכחת חובת הנתבעת לממן הסעות	233
33.	תשלום אגרות חוץ	233
34.	עלויות תלמידי מועצה שכנה	234
35.	הפקעה - שהות נוספת	234
36.	רישום ילדי מבקשי המקלט, המתגוררים בעיר אילת, לבתי-ספר בעיר	235
37.	איסור גורף ומוחלט כנגד הכנסת כל מוצרי חלב אל תוך הגן	235
38.	זכות הנגישות של נכים	236
פרק ד': חוק חינוך מיוחד - תמציות הלכה פסוקה	237	
1.	החלת רפורמת "אופק חדש" על בתי ספר מוכרים שאינם רשמיים אשר מכילים כיתות לחינוך מיוחד	237

ספטמבר 2025

265.....	2. חובת רישוי ותנאים - כללי
266.....	3. מפגש בין הזכות לחינוך מגזרי לבין עקרון השוויון
267.....	4. שירותי גן ילדים - שירות בר פיקוח
267.....	5. בטיחות מבנה לשמש כבית-ספר
268.....	6. הגשת בקשה במועד - רישיון גן ילדים
268.....	7. צו סגירה לגן ילדים הפועל ללא רישיון
269.....	8. מאזן הנוחות - טובתם של הקטינים תחמידי בית-הספר
269.....	9. ליקויים משמעותיים ביחס למילוי חובות כלפי עובדי הוראה
269.....	10. התנאים לרישום
271.....	פרק ד': בקשה לרישיון - סעיף 4 לחוק
271.....	1. הדין
271.....	2. כללי
271.....	3. דחיית בקשה למתן רישיון להפעלת בית-ספר
272.....	4. אי-עמידה בתנאי נוהל הרישוי - מספר תלמידים בכיתה
273.....	פרק ה': העברת העתקים של בקשות ומתן חוות-דעת - סעיף 5 לחוק
273.....	1. הדין
273.....	2. שימוש חורג במבנה בית-הספר - הגנה מן הצדק
273.....	3. האם מוסד חינוך מוכר שאינו רשמי זכאי לגבות מהורי תלמידים הלומדים בין כתליו דמי רישום ושכר לימוד או שמא מוסד זה חוסה תחת חוק חינוך חובה חינוך
274.....	4. סגירת מכללה - קבלת רישיון ממרד החינוך
275.....	פרק ו': אישור רשות הבריאות - סעיף 6 לחוק
277.....	פרק ז': רישיון לתאגיד - סעיף 7 לחוק
279.....	פרק ח': כשירות בעל רישיון - סעיף 8 לחוק
281.....	פרק ט': מבחנים לתן רישיון - סעיף 9 לחוק
281.....	1. הדין
281.....	2. כללי
281.....	3. קבלת רישיון להפעלת בתי-ספר - פסיקת הוצאות
282.....	4. סירוב של משרד החינוך לתת רישיון לבית-ספר
282.....	5. סמכותו של משרד החינוך להתיר או לאסור פעולתה של מכללה פרטית להכשרת מורים, שאינה מוסד מתוקצב
282.....	6. סטנדרט הזהירות הדרוש לגבי מוסדות שבהם לומדים תלמידים
283.....	7. המבחנים לצורך מתן הרישיון ניהול מוסד חינוכי
283.....	8. רמת בטיחות נאותה - מתקני בית-ספר
284.....	9. רישיון לפתיחת בית-ספר
284.....	10. רישיונות להפעלת גני ילדים
285.....	11. התנאים לקבלת רישיון לפתיחת בית-ספר

12.	ליקויי בטיחות.....	285
13.	מתן רשיונות והפעלת מוסדות חינוך - הגורם האחראי.....	285
14.	סירוב למתן לעמותה רישיון לבית-ספר בשל כשלים פדגוגיים.....	286
15.	אי-מתן רישיון - אי-הפרשה לקרנות ההשתלמות עובדי הוראה.....	286
16.	פתיחת בית-ספר בלא רישיון.....	287
17.	רמה מקצועית פדגוגית.....	287
18.	הקשר מספר התלמידים הלומדים בכל אחת מכיתות הלימוד ובבית-הספר בכללותו, לבין זכאות לרישיון.....	287
19.	התערבות באוטונומיה של ההורים לקבוע את אופי חינוך ילדיהם.....	288
20.	סמכות רישוי וסגירה של בית-ספר.....	288
21.	תקצוב בית-ספר.....	289
22.	תיקון רישום.....	289
23.	המשך לימודים - בית-ספר דמוקרטי.....	289
24.	בקשות למתן רישיון לפתיחת וקיום בית-ספר.....	290
25.	קבלת כספי תקציב ממשרד החינוך.....	290
	פרק י': תנאים לרישיון - סעיף 10 לחוק	291
	פרק י"א: תקפו של רישיון - סעיף 11 לחוק	293
	פרק י"ב: רכישת בית-ספר - סעיף 12 לחוק	295
1.	הדין.....	295
2.	הסכם התקשרות להפעלת בית-ספר.....	295
	פרק י"ג: ערר, ועדת ערר וערעור - סעיפים 13-14 לחוק	297
1.	הדין.....	297
2.	כללי.....	297
3.	חידוש רשיונות להפעלת גני ילדים.....	297
4.	החלטת המנהלת הכללית לדחות את בקשת המערערת למתן רשיונות לגני הילדים.....	298
5.	סירוב להענקת רישיון להפעלת גן ילדים - סמכות.....	298
6.	התחמקות מתשלום חובות - האם קיימת זהות בין העמותה לבין המערערת.....	299
7.	בקשה להיתר לשימוש חורג במבנה כבית-ספר.....	299
8.	בקשה לחידוש רישיון אל מול בקשה לרישיון חדש.....	300
9.	זכאות לרשיונות לתקופות הרלבנטיות.....	300
10.	מדיניות במוסדות חינוך - חינוך מגזרי.....	300
11.	השעיית צו סגירה לבית-ספר.....	301
12.	הזכות להגיש ערר על ההחלטה שלא לתת רישיון.....	301
13.	יכולתו של בית-הספר לצמוח.....	302

14.	הפעלת גן ילדים בלא רישיון	302
15.	רישום ילדים לגנים	303
16.	ביטול רישיון - גן ילדים	303
17.	רישיון לפתיחת בית-ספר - טענת שיהוי	304
18.	הפעלת בית-ספר ללא רישיון	304
19.	חסרונו של היתר בניה ועקב קיומם של ליקויי בטיחות במבנה	304
20.	שיקול מספר התלמידים במסגרת ההחלטה על הרישיון	305
21.	תקצוב בית-ספר של עמותה לחינוך אלטרנטיבי	305
22.	עיכוב ביצוע צו סגירה לבית-ספר	305
23.	רישיון הפעלת בית-ספר	306
24.	דחיית בקשה לקבלת רישיון להפעלת גנים - סעד חלופי	306
25.	העברת בעלות על בית-ספר	307
26.	היקף הביקורת השיפוטית על החלטות ועדות הערר הפועלת מכוח חוק הפיקוח	307
27.	ליקויים פדגוגיים	307
28.	בטיחות מבנה	308
29.	סמכות ועדת הערר	308
פרק י"ד: ביטול רישיון - סעיף 15 לחוק		309
1.	הדין	309
2.	כללי	309
3.	הימנעות ממתן אישור להפעלת גן - אינו מידתי	310
4.	ליקויים חוזרים - ביטול רשיונות גני ילדים	310
5.	תיקון ליקויים שונים כתנאי להארכת הרישיון	311
6.	הסמכות לקביעת תנאים נוספים למתן רישיון	311
פרק ט"ו: העסקת עובדים בבית-הספר - סעיפים 16 עד 27 לחוק		313
1.	הדין	313
2.	החלטה שלא לאשר את המשך העסקת מורה בשל רישום פלילי	316
3.	השלכות הרשעה להעסקתו של המשיב במסגרות חינוך	316
4.	פעולה אלימה כלפי תלמיד	316
5.	טענה לסירוב רישומה של תלמידה על רקע מוצאה העדתי	317
6.	מניעת השתתפות העותרים במסיבת הסיום של בת הספר	317
7.	ביטול הרחקת תלמיד מבית-ספר	318
פרק ט"ז: פיקוח על בית-ספר - הודעה על שינויים - זכות כניסה - דרישה לתקן ליקויים - סעיפים 28 עד 31 לחוק		319
1.	הדין	319
2.	הרחקה מבית-ספר	319
3.	מוסד חינוך מוכר ורשמי - סמכות רשויות השלטון	320

פרק י"ז: צו סגירה מאת המנהל הכללי - עבירות ועונשים - סעיפים 32 עד 33 לחוק	321
1. הדין	321
2. כללי	322
3. צו סגירה לבית-ספר	322
4. מתן צו ביניים שיעכב את סגירת בית-הספר לטובת התלמידים	322
5. סגירת בית-הספר - "אין למבקשת להלין אלא על עצמה"	323
6. צו ביניים המונע סגירת כיתות	324
7. היעדרו של רישיון להפעלת בית-הספר מהווה עילה מספיקה להוצאת צו סגירה	324
8. סגירת גני ילדים - פסיקת הוצאות	325
9. צו הסגירה לגן הילדים לא יכנס לתוקפו	325
10. אי-חידוש רישיון - החלטה נגועה בחוסר סבירות ושרירות	325
11. חוקיות רישום הילדים לגני העירייה	326
12. היעדר רישיון - תקצוב המוסד החינוכי	326
13. רישום וקבלת תלמידים	327
14. צו סגירה - סבירות	327
15. "מאזן הנוחות" מחייב בירורה של העתירה לפני ביצוע צו הסגירה	327
16. צירוף לבקשה לביטול צו סגירה	328
17. חידוש רישיונות גני ילדים	328
18. הפעלת גן ילדים ללא רישיון - צו סגירה	329
19. סגירת גנים - שימוש חורג	329
20. צווי סגירה לשני גנים	329
21. צו ביניים המתלה את צו הסגירה	330
22. היעדר סמכות עניינית	330
23. סגירת בית-הספר שנפתח ללא רישיון	330
24. זכותם של ההורים להחליט באשר לחינוכם של ילדיהם	331
25. היעדר רישיון להפעלת גן	331
פרק י"ח: שמירת סמכויות וחובים - אי-תחולת פקודת החינוך - הוראות מעבר - ביצוע ותקנות - סעיפים 34 עד 37 לחוק	333
פרק י"ט: מכרזים	335
1. עיכוב ביצוע זכייה במכרז להפעלת שני בתי-ספר	335
2. תנאי הסף להשתתפות במכרז - ניהול בית-ספר תיכון	335
3. מכרז להפעלת שני בתי-ספר - התנהלות פסולה של ראש העיר	335
פרק כ': עובד זר	337
1. גירוש מישראל - מיצוי הליכים	337
2. קבלת מעמד בישראל	337

337	3. מעמדם של ילדי זרים ומשפחותיהם
338	4. קטיעת רצף זמן השהות בישראל
	פרק כ"א: אחריות משרד החינוך והעירייה לפציעה בחצר בית-ספר
339	
341	פרק כ"ב: בטיחות
341	1. הסמכות לקבוע נורמות בנושא הבטיחות במוסדות חינוך
341	2. התרשלות בטיפול באישור הבטיחות בגני ילדים
	חלק ו': חוק זכויות התלמיד - הדין, דברי הסבר ותמצית הלכה
343	
343	שער א': הדין
343	פרק א': חוקים - רשימה
345	פרק ג': תקנות - רשימה
	שער ב': חוק זכויות התלמיד, התשס"א-2000 - דברי הסבר ותמצית הלכה
347	
347	פרק א': מבוא
349	פרק ב': חוק זכויות התלמיד - דברי הסבר ותמצית הלכה
349	1. מטרה - סעיף 1 לחוק
349	1.1 הדין
349	1.2 זכות לחינוך ולשוויון
349	1.3 הבטחה שלטונית?
350	1.4 מיגון מלא - יישובי עוטף עזה
350	1.5 עקרון חינוך חובה חינוך
350	2. הגדרות - סעיף 2 לחוק
351	3. הזכות לחינוך - סעיף 3 לחוק
351	3.1 הדין
351	3.2 כללי
352	3.3 הזכות לחינוך כזכות חוקתית והאם הוכחה פגיעה בזכות חוקתית
352	3.4 לימוד חובה ודרכי אכיפתו
352	3.5 השבתת מערכת החינוך בעיר בת ים - חוקיותה
353	3.6 הפרת חובה חקוקה
353	3.7 אזורי רישום - טעמים להעברת מבית-ספר אחד למשנהו
354	3.8 הליכי רישום ילדים לגני ילדים
354	4. פרסום הוראות - סעיף 4 לחוק
354	5. איסור הפליה - סעיף 5 לחוק
354	5.1 הדין
354	5.2 גביית תשלומי ההורים אינה עולה כדי הפליה אסורה על רקע חברתי-כלכלי
355	

5.3 פיקוח על אמצעי המיון ושיטת הקבלה של מוסדות החינוך.....	355
6. הרחקה לצמיתו של תלמיד ממוסד חינוך - סעיף 6 לחוק.....	356
6.1 הדין.....	356
6.2 כללי.....	357
6.3 הרחקת תלמיד לצמיתות - דיון נוסף.....	357
6.4 חובת השגחה של סגל בית-ספר על תלמיד.....	357
7. ועדת שימוע - סעיף 7 לחוק.....	358
8. עתירה - סעיף 8 לחוק.....	358
9. הזכות להיבחן בבחינות הבגרות - סעיף 9 לחוק.....	358
9.1 הדין.....	358
9.2 כללי.....	359
9.3 גביית תשלום עבור בחינות בגרות.....	359
10. אמצעי משמעת - סעיף 10 לחוק.....	359
10.1 הדין.....	359
10.2 כללי.....	359
10.3 החובה להגן על שלמות גופו וכבודו של התלמיד.....	360
10.4 מורה שנוקט אלימות בבית-הספר כלפי תלמידים.....	360
11. סייג לענישה - סעיף 11 לחוק.....	361
12. מימוש זכויות - סעיף 12 לחוק.....	361
13. מועצת תלמידים - סעיף 13 לחוק.....	361
14. חובת הסודיות - סעיף 14 לחוק.....	361
14.1 הדין.....	361
14.2 שיבוץ קטין בגן - גילוי מסמכים.....	361
15. סעיפים 15 עד 21 לחוק.....	362
16. לאחר בחינה של טענות הצדדים וצפיה בסרטונים, באתי לכלל מסקנה כי דין העתירה להתקבל, זאת משלא הוצג הליך מינהלי תקין ומשלא הוצגה החלטה סדורה ומנומקת של משרד החינוך להפסיק את מערך ההסעות.....	363
17. הזכות לחינוך היא רכיב מרכזי בתשתית הערכית הכוללת של השיטה החוקתית בישראל. היא מקרינה ומשליכה על דמותה של החברה ככלל. ללא חינוך, אין לאדם סיכוי ממשי לממש את הווייתו העצמית, לפתח את כישורונותיו ויכולותיו, ולעצב את תפיסתו הערכית והמוסרית, שבלעדיהם נפגעת יכולתו להשתלב בחברה בת-תרבות; ללא חינוך, נפגעת דמותה של החברה, והעתירה לעצב בישראל חברה דמוקרטית, סובלנית, השומרת על חירויות יסוד ומפתחת תרבות כללית וייחודית עלולה להיכשל.....	363

חלק ז': חוק המועצה להשכלה גבוהה - הדין, דברי הסבר ותמצית הלכה.....	365
שער א': חוק המועצה להשכלה גבוהה - דברי הסבר ותמצית הלכה.....	365
פרק א': מבוא.....	365
פרק ב': מוסדות להשכלה גבוהה - גופים דו-מהותיים.....	367
1. כללי.....	367
2. החלת דיני המכרזים על גופים "דו-מהותיים".....	367
3. סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה - הכרה במוסד.....	370
4. רישום בפנקס העובדים הסוציאליים.....	370
5. התניית רישומה של המערערת ללימודים בתשלום החוב.....	371
פרק ג': הכרה במוסד - סעיפים 9 עד 14 לחוק.....	373
1. הדין.....	373
2. מוסד מוכר תאגיד - סעיף 14 לחוק.....	373
2.1 גביית "דמי אבטחה" מהסטודנטים על-ידי האוניברסיטה.....	373
2.2 התערבות בית-המשפט בשיקול-דעתו של מוסד אקדמי.....	374
3. הליך מתקדם לקבלת היתר.....	374
4. רישוי שלוחות.....	375
פרק ד': חופש פעולה של מוסד מוכר - סעיף 15 לחוק.....	377
1. הדין.....	377
2. כללי.....	377
3. שיקול-דעת המוסד.....	377
4. גבולותיו של החופש האקדמי.....	378
5. הבחנה בין חופש אקדמי לבין הצורך בחשיפת נתונים לצורך בירור וביקורת על הכרעות המוסד האקדמי שיש בהם חשש לפגיעה שלא מטעמים אקדמיים.....	378
6. האוטונומיה הפנימית בכל הנוגע להחלטות אקדמיות.....	378
7. החלטת המשיבה על הפסקת לימודיו של המבקש.....	379
8. תיקון תקנון.....	379
9. הפסקת לימודים נעשתה כדין.....	380
10. תנאי קבלה לבי"ס לרפואת שיניים.....	380
11. הפסקת לימודים ביוזמת המוסד.....	381
12. פירוש תקנון.....	381
13. קביעת המועדים להגשת עבודות - חלק מהמערכת האקדמית.....	382
14. סמכות נשיא האוניברסיטה להפסיק או למנוע פעילות ציבורית למשך זמן מוגבל.....	382
15. תנאים להמשך לימודים - אי ידוע המבקשת.....	382
16. גביית דמי רישום מעבר למותר - נדחתה בקשה לייצוגית.....	383

17.	קבלת מועמדת ללימודים באוניברסיטה	383
18.	חופש הביטוי באוניברסיטה	384
19.	"נוהל כוכבית" - המוסד הגיש בקשה למל"ג וכי הענקת התואר מותנית באישורה	384
20.	אמות-המידה לחלוקת מעונות לסטודנטים	384
21.	הצבת עץ אשוח	385
22.	בחירת נשיא אוניברסיטה	385
23.	פרסום תוכנם של דיוניה הפנימיים של הרשות	386
24.	גילוי מסמכים - הטכניון	386
25.	מה משמעותו של המונח "מוסד חינוך"	386
26.	שינוי דרישות להכרה בתואר	387
27.	הפרת הסכם - תביעת פיצויים	387
28.	דרישת התנצלות מסטודנט על ביטויים בוטים שנקט כלפי מרצה, כתנאי לויתור על מילוי דרישות שבתקנון	388
29.	מעורבות בתהליך קבלת ההחלטות - תום-לב או שיקולים זרים	388
30.	אי-שפיטות	388
31.	סמכות עניינית - ביקורת שיפוטית	389
32.	טענה לתנאי מקפח בתקנון	389
33.	פסיקת פיצוי ושיעורו	389
34.	על מי חל ההסכם הקיבוצי?	390
35.	קידום לדרגת "פרופסור מן המניין"	390
36.	שימוש בתואר "פרופסור"	391
37.	הכרה בתואר	391
38.	הכרה בתואר	391
39.	מסירת מידע - מבחן הסבירות	392
40.	טיוב מערך ההכשרה למורים	392
395	פרק ה': תקצוב ותשלומים ינלוויים - סעיפים 17-17 לחוק	
1.	הדין	395
2.	תשלום עבור אבטחה בשטח הקמפוס	395
397	פרק ו': הענקת תארים מוכרים - סעיף 23 לחוק	
1.	הדין	397
2.	היעדר עילה להתערבות בהחלטת המל"ג	397
399	פרק ז': סטודנטים - משמעת - הפסקת לימודים	
1.	הפסקת לימודים	399
2.	חוסר שוויון - שכר לימוד	399
3.	הזכות לייצוג על-ידי סניגור בהליך משמעת	400
4.	מה היחס בין חופש המחאה לבין הזכות לפרטיות ולהנאה בלתי מופרעת מן הקניין הפרטי?	400

5.	מבחן לצורך מיון תלמידים.....	400
6.	הונאה בבחינה.....	401
7.	בקשת המבקש כי בית-המשפט יורה למשיב - הטכניון, לאפשר לו להמשיך בלימודי הרפואה בטכניון עד לקבלת תואר MD, וזאת תוך מתן אפשרות למבקש לחזור על הקורס ב"פתולוגיה" או "אנטומיה" בשנת הלימודים תשפ"א, שנה שבה אמור המבקש להתחיל לימודיו בחטיבה הקלינית של לימודי הרפואה.....	401
	פרק ח': עובדי מוסדות להשכלה גבוהה.....	403
1.	הסכם הקיבוצי ממועד בו החל להיות מועסק כעוזר מחקר.....	403
2.	אישור שקילות.....	403
3.	בקשת המערערת להמשיך בעבודתה לאחר גיל פרישה.....	403
4.	חופש העיסוק של המערערים.....	404
5.	זכויות לגמלת הבטחת הכנסה.....	404
6.	קיום יחסי עובד מעביד.....	405
7.	קביעות באקדמיה.....	405
8.	אישור לפעולה מהמועצה להשכלה גבוהה.....	406
9.	זכויותם של המערערים לשכר בדירוג מהנדסים על בסיס לימודיהם באנגליה.....	406
10.	הליכי המינוי במוסדות להשכלה גבוהה.....	406
11.	"מענק קריטריונים".....	407
12.	בטלות פיטורים.....	407
13.	החלת הסכם קיבוצי.....	407
14.	גמלת הבטחת הכנסה.....	408
15.	דירוג מהנדסים.....	408
16.	הפרת הסכמים קיבוציים.....	408
17.	תגמול דיקן.....	409
18.	תנאי סף של מכרז.....	409
19.	תשלום והטבות לעובדי הוראה בעלי תואר שני.....	409
20.	סירוב להעניק "אישור שקילות".....	410
21.	אי-שיבוץ - תשלום פיצויים.....	410
22.	תפקוד הגף להערכת תארים במשרד החינוך.....	410
23.	הפליה בקבלת דיפלומה.....	411
24.	הליך פיטורים תקין.....	411
25.	הפליה בקידום.....	412
26.	הארכת מינוי.....	412
27.	אי-קידום - הליך פגום.....	412
28.	תשלום הפרשי שכר וזכויות.....	413
29.	היקף זכויות השבתון של "עובדי הסגל הקיימים".....	413
30.	חזרה לעבודה בתום חל"ת.....	413

414.....	31. "פרשת לטביה".....
414.....	32. קביעות והתאמה לתפקיד.....
שער ב': ארגון הסגל האקדמי - הסכם קיבוצי - הסדר	
415.....	קיבוצי
415.....	פרק א': הגדרת הסכם קיבוצי
415.....	1. הדין.....
415.....	2. החובה לנהל משא-ומתן.....
418.....	3. הגדרת "הסכם קיבוצי" ומעמדו של "הסדר קיבוצי".....
419.....	4. פרשנות הסכמים קיבוציים.....
421.....	5. פרשנות לחוק הסכמים קיבוציים - "עובד" - "יחסי עבודה".....
423.....	6. נטל ההוכחה בדבר חלות הסכם קיבוצי על העובד והוכחת "נוהג".....
424.....	7. שינוי תנאי ההעסקה - הידברות - היוועצות - ניהול משא-ומתן.....
427.....	פרק ב': בטילותו של צו הרחבה
431.....	פרק ג': סוגי סכסוכים קיבוציים
433.....	פרק ד': העברת סכסוך לבוררות
435.....	פרק ה': דוגמאות ותקדימים
435.....	1. הכרה ביציגות.....
436.....	2. הכללת פיצויי הפיטורין.....
436.....	3. חלות ההסכם הקיבוצי על מדריכים או מתגברים.....
חלק ח': חוק ארוחה יומית לתלמיד, תשס"ה-2005 - חוק	
437.....	יום ארוך ולימודי העשרה
437.....	שער א': הדין
437.....	פרק א': חוק ארוחה יומית לתלמיד, תשס"ה-2005
1997.....	פרק ב': חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה, התשנ"ז-1997
441.....	ותקנות
441.....	1. חוק יום חינוך ארוך ולימודי העשרה, התשנ"ז-1997.....
442.....	2. חוק עידוד מעורבות סטודנטים ביום חינוך ארוך, תשס"א-2000.....
443.....	3. תקנות עידוד מעורבות סטודנטים ביום חינוך ארוך, תשס"ה-2005.....
שער ב': חוק ארוחה יומית לתלמיד, תשס"ה-2005 - דברי הסבר	
445.....	ותמצית הלכה
445.....	פרק א': מבוא
447.....	פרק ב': תמצית ההלכה הפסוקה
447.....	1. ארוחה יומית לילד - מימון.....

2.	עלות מנות חמות לגני ילדים	447
3.	העברת תקציב למפעל ההזנה	448
453.	שער ג': חוק יום ארוך ולימודי העשרה	
453.	פרק א': הקשר בין חוק ארוחה יומית לבין חוק יום חינוך ארוך	
455.	פרק ב': ההלכה הפסוקה	
457.	חלק ט': פטור מארנונה למוסדות חינוך	
457.	שער א': כללי	
	פרק א': פקודת מיסי העירייה ומיסי הממשלה (פיטורין), 1938 - כללי	457
	פרק ב': מבוא	459
461.	שער ב': פטורים - דברי הסבר ותמציות הלכה	
	פרק א': מוסד חינוך - סעיפים 4(א)(2)(ד) ו- 5(ג)(ה)(3) לפקודת הפטורים	461
1.	כללי	461
2.	האם התיישנה בקשת העותרת בנוגע לחובות הארנונה שלה לעיריית סכנין בשנים 2008-2010, והאם יש להפסיק את כל הליכי הגביה כנגדה?	462
3.	נכס להכשרת צוערים להשתלמויות שונות - חברה ממשלתית	463
4.	האם העירייה המציאה לעותרת - אגודה לקימום החינוך הדתי - דרישות תשלום לפי פקודת המיסים (גביה) כפי שהיתה אמורה לעשות, ובכך מילאה העירייה את התנאים הקבועים בפקודת המיסים (גביה)?	466
5.	האם גם למעונות המגורים שבמכללה (שהיא מוסד חינוך) זכאות לפטור מארנונה לפי פקודת הפיטורין?	467
6.	האם די בכך שבית-הספר מופעל על-ידי חברה, שמיועדת להשאת רווחים, כדי שלא ניתן יהיה לראותו כ"בית-ספר ציבורי" לצורך צו הארנונה?	468
7.	האם המבקשת עונה להגדרת "מוסד חינוך", והאם לצורך הכרה בו ככזה רשאית היתה הממונה לדרוש את הצגת אישור משרד החינוך, וכן, האם נדרש כי המבקשת תספק שירותי חינוך לקהילה המקומית כדי לזכות בפטור?	469
8.	האם מגיע לעמותה המחזיקה בית-ספר שאינו בא בגדר "מוסד חינוך מוכר" פטור ממיסי עירייה?	470
9.	האם הוטלו חיובי ארנונה בלתי-מוצדקים על בית-ספר להנדסאים ומכללה טכנולוגית שהפעילה העותרת?	472
10.	ערעור על זכאות לשיעור ארנונה מופחת	473
11.	האם זכאית העותרת לפטור מארנונה הניתן למוסד חינוך גם עבור משרדיה הנמצאים בבניין מסחרי?	473

12. האם נדרש לצורך קבלת הפטור כי המוסד יהיה מוסד מפוקח (באמצעות רישיון או סמל מעון)?	474
13. ערעור על, פטור מתשלום ארנונה למוסד חינוכי שמפעילה המשיבה למרות שהמוסד החינוכי האמור לא מחזיק ברישיון לפי חוק פיקוח על בתי-ספר	476
14. פרשנותו ויישומו של סעיף 5(ה)(3) לפקודת מיסי העירייה ומיסי הממשלה (פיטורין), 1938 (להלן: פקודת הפיטורין או הפקודה). סעיף זה מעניק פטור מתשלום ארנונה בגין נכס המשמש למוסדות חינוך	476
פרק ב': גני ילדים - סעיף 5(ה)(3) - תמצית הלכה	481
1. האם העותרת פטורה מתשלום ארנונה בגין נכסים המשמשים כגני ילדים?	481
2. פטור מארנונה עבור גני הילדים	481
3. פטור מארנונה לגן ילדים	482
פרק ג': דוגמאות ותקדימים	483
1. פטור מארנונה למוסד חינוכי - העתירה התקבלה בחלקה	483
2. סיווגו של נכס לצרכי חיוב בארנונה	486
3. פירוש המונח "מעון יום" - פטור מארנונה	487
4. גן ילדים - פטור מארנונה	488
5. האם המערער המתגורר בתחום מוסד חינוכי פטור מתשלום הארנונה	488
6. הכרה כ"מוסד חינוך" - פטור מארנונה	489
7. פטור מארנונה - סיווג מתאים	489
8. החלטת הממונה במשרד הפנים לדחות את בקשת העותרת להכרה כימוסד מתנדב לשירות הציבורי, לצורך פטור מתשלומי הארנונה	490
9. התאמת מבני חינוך לאוכלוסיה	490
10. פטור חלקי מארנונה	491
11. התנאים המצטברים לקבלת פטור למוסד חינוך	491
12. מוסד חינוך או לחלופין מוסד דתי - פטור מארנונה	491
13. הגדרת "בית-ספר ציבורי" לצורך צו ארנונה	492
14. הגדרת "מוסד חינוכי מוכר"	493
15. בית-ספר לפי חוק הפיקוח - פטור מארנונה	493
16. השימוש בנכס	493